

teknik kongre

Üç yılda bir yapılması öngörülen Odamız Teknik Kongrelerinden 7 cisı bu dönem 25-26 - 27 Ekim 1978 tarihlerinde ODTÜ'de yapıldı. İnşaat Mühendisliği Tarihi, İnşaat Mühendisliği Eğitimi; Çevre, Zemin, Su, Üstyapı, Ulaşım gibi temel mühendislik konularında toplam 52 adet tebliğ sunuldu. Bu haliyle Kongre nitelik ve nicelik olarak İnşaat Mühendisliği dalında önemli bir görevi yerine getirdi.

Kongreye çeşitli kamu kurumlarından, Eğitim kurumlarından ve Serbest çalışan üyelerimizden olmak üzere 400'ün üzerinde delega katıldı. Üç gün süren kongrede programa göre açılış ve genel olması nedeniyle Eğitim konusu müşterek salonda sunulmuş, diğer konulardaki çalışmalar, paralel oturumlar halinde iki ayrı salonda sürdürülmüştür. Eğitim konusunda oldukça yararlı tartışmalar yapılmış olmasına rağmen konunun geniş boyutlara sahip olması nedeniyle daha sonraki bir tarihte Oda'ca bu konuya ilişkin olmak üzere bir panel düzenlenmesi önerilmiştir.

Kongreye sunulan tebliğler Kongre öncesi rapor halinde bastırılarak delegelere ve tebliğ sahiplerine dağıtılarak önemli bir görev yerine getirilmiştir. Yine bu kongre sırasında Odalar-Kamu Kuruluşları - Üniversiteler üçlüstümün çeşitli konularda işbirliği, dayanışma ve diyalog içinde çalışmalar yürütmenin gerekliliği ortaya çıkmış ve benimsenmiştir. 7. Teknik Kongre bu çalışmanın bir örneği olmuştur. Gerek Kongre öncesi ve sonrası, gerekse Kongre çalışmaları sırasında çeşitli kamu kurumları ve Üniversitelerin maddi ve manevi büyük desteği sağlanmıştır. Bu anlanda DSİ ve ODTÜ idareleri örnek bir tutum takınmışlardır. Önümüzdeki dönemlerde de bu olumlu çalışmaların devamını dilerken; gelecekteki benzer çalışmalarla ilişkili tutacağı kanıyla bu kongreye ilişkin gözlemlerimizi özetlemeye çalışalım;

1 — Bu tür kongrelere ağırlık olarak Üniversite çevrelerinden teorik düzeyde tebliğler gelmektedir. Bunun yararları tartışmasız kabul edilebilir. Ancak; pratisyenlerce hayatı geçirilmiş konulardaki tebliğ sayısının artırılması doğrultusunda bir çabamın harcanması önumzdeki dönemlerde zorunlu ve daha yararlı sonuçlar getirecektir.

2 — Özellikle günümüzde teknik kongreler son derece büyük mali olanaklar gerektirmek-

tedir. Gelecekte bu gereksinmenin Oda'nın özgücüne dayalı olarak karşılanması imkansız gibi görülmektedir. Bu nedenle yatırımcı kamu kurumlarının bütçelerinin hazırlık döneminde gerekli girişimlerde bulunulmalı ve bu konu ile ilgili fonların bütçelerde yer alması sağlanmalıdır.

3 — Raporların kongre öncesinden basımıının sağlanması ve Kongre açılışında delegelere dağıtımının sağlanması son derece ilgiyi artıracı ve yararlı olacaktır.

4 — Yürütmeye Kuruluna seçilecek üyelerin değişik kamu kurumlarından ve Üniversitelerden seçilmesinin ve yaradan fazlasının aynı kente bulunmasının pratik çalışma açısından yararlı olacağı dikkate değer önemli hususlardır.

Kongre Düzendi :

1 — Açış Konuşması :

7. Teknik Kongre; Yürütmeye kurulu üyesi Ercan Öztürk, Kongre üyelerini İnsanlık dışı bir saldırı sonucu öldürülən değerli bilim adamı İ.T.U. Elektrik Fakültesi Dekanı Sn. Ordinaryüs Prof. Dr. Bedri Karafaklıoğlu'nun anısına bir dakkalik saygı duruşuna davet ederek başlatmış ve açılış konuşmasını yapmak üzere Yürütmeye Kurulu Başkanı Sn. Doç. Dr. Mutlu Sümer'i kürsüye davet etmiştir. Sümer yaptığı konuşmada özetle şunları söylemiştir :

Sayın Konuklar,

İnşaat Mühendisleri Odası Türkiye İnşaat Mühendisliği 7. Teknik Kongresi Yürütmeye Kurulu adına sizlere hoş geldiniz derim.

1971 tarihli 17. Genel Kurulda kabul edilmiş, yürürlüğe giren «Türkiye İnşaat Mühendisliği Teknik Kongresi Yönetmeliği»nin 2. maddesi kongrenin amacını şu şekilde tanımlamaktadır :

Kongrenin amacı, ülkemizin İnşaat mühendisliği ile ilgili teknik, ekonomik ve sosyal problemlerini, bilimin ve teknığın işliğinde aydınlığa kavuşturmak ve bu problemlerin bilimsel çözümlerini kamu oyunun gözleri önünde sermektir.

Ülkemizdeki tüm mühendislik çalışmalarında, İnşaat Mühendisliğinin ne kadar büyük bir yer tuttuğunu bilmem söylemeye gerek var mıdır?

Gelecek yıllarda gerçekleştirilecek tüm yarışmaların, barajından demiryoluna, sulama teşisinden çeşitli çevre koruma yapılarına kadar, tüm inşaat mühendisliği ile ilgili harcanacak paranın, ülkemiz bütçelerinde ne kadar büyük bir yer ısgal ettiğini saptamak için, kalkınma planına söyle bir göz gezdirmek yetecektir.

Böylesine önemli bir konuda İnşaat Mühendisleri Odasının hareketsiz kalması elbette beklenemezdi. Bu cümleden olarak, İnşaat Mühendisleri Odası, amacı, ülkenin inşaat mühendisliği ile ilgili teknik, ekonomik ve sosyal problemlerini tartışmak, aydınlığa kavuşturmak olan kongreler düzenleyeğelmiştir.

7. Teknik Kongre'de bunlardan bir tanesidir.

Daha sonra İ.M.O. adına konuşma yapmak üzere Oda Başkanı Medet Özbeķ kürsüye davet edilmiştir. Oda Başkanı konuşmasının başında, ülkenin içinde bulunduğu ekonomik ve politik çökmez dile getirerek sözlerine devam etmiş ve :

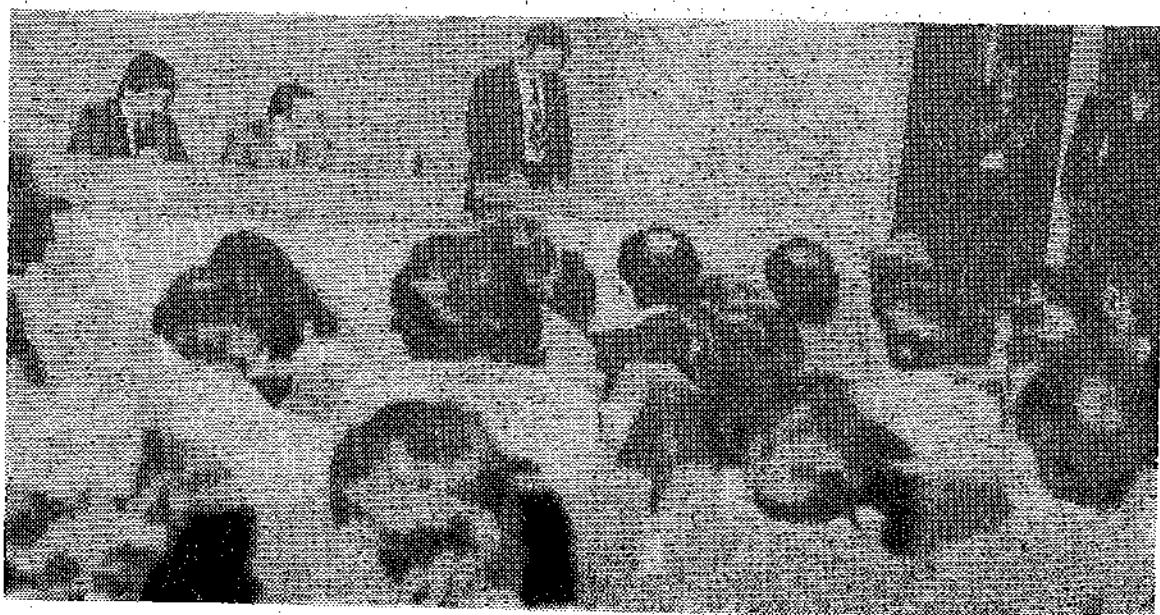
«Teknik bilimin meyvasıdır. Bu nedenle, özellikle bilimin ne olduğunu ifadelemek gerekmektedir.

Bilim ve teknik, insanın doğayı tanıma, yasalarını kavrama ve onun gereksinmeleri doğrultusunda değiştirmeye zorunluluğundan doğmuş ve bu iş başarılılığı ölçüde insanlık gelişip ilerleyebilmiştir.

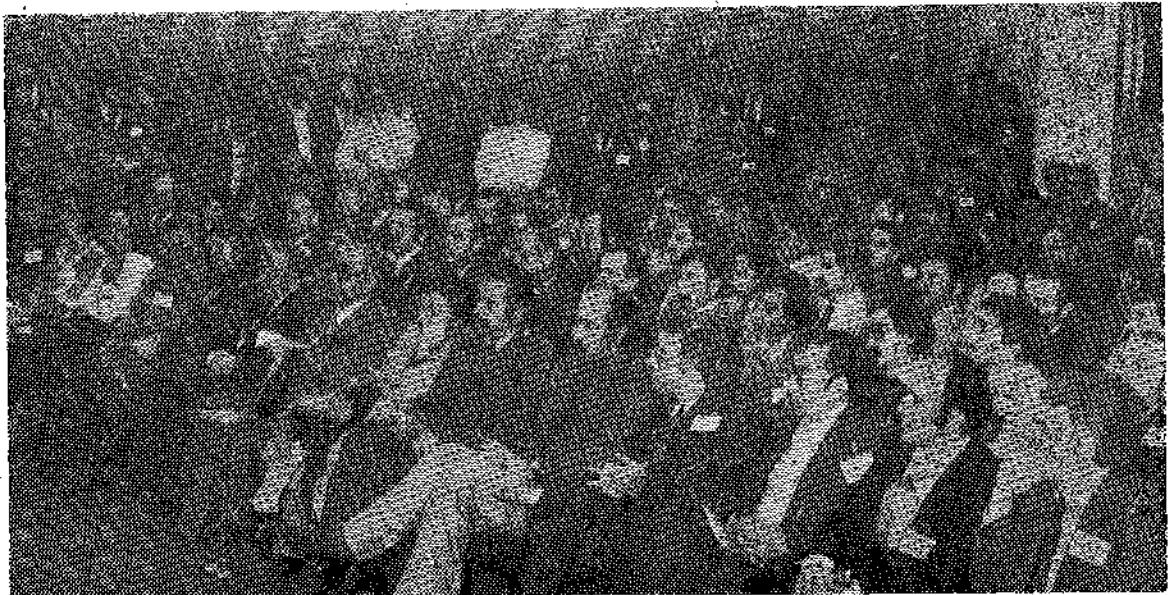
Söz konusu evrimsel sürecin ne başlangıcı ne de sonu vardır. Kuşkusuz toplumların gel-

şim ve ilerlemelerinde kimi zaman ise sıçrama- lar görmek olasıdır. Genel toplumsal durgunluk anlarında bilīimsel gelişmenin de ağırlaştığı, sıçrama dönemlerinde ise bütünü ile uyduğu, hatta çoğu kez yol gösterici niteliğe dönüştüğü gözlenebilir.

Önceleri insan toplulukları bilimden ve doğadan ortaklaşa yararlanabiliyorlardı. Bilim ve doğa, tüm insanların malıydı. Doğa ile savaştı tarih boyunca insanların elindeki en güçlü silah olan bilim, sınıfların ortaya çıkışıyla el ve nitelik değiştirip, toplumdaki egemen sınıfların emrine girmiş, yalnız onların gereksinmeleri için kullanılmış geliştirilmeye başlanmıştır. İlk günlerine oranla tanımamayacak kadar gelişen zenginleşmiştir. Ama onun bu gücünden ve verdiği hizmetlerden geniş halk toplulukları artık yararlanamaz olmuştur. Hatta böyle dönenlere gelinmiştir ki bilimin verileri sınıf mücadelelerinde hakim sınıflar tarafından savaşmak amacıyla kullanılmaya başlanmıştır. Sınıflar savaşını, belirlediği tarihin bu dönemde halkın sınıfları, zorunlu bir yaşam sıçrayışı yaparak bilimi tüm insanlık adına, sınırsızca değerlendireceği bereketli topraklara, halkın yiğinlarının beyinlerine ve gönlülerine ekmeye başlamışlardır. Yüzyılların önemini buradadır. Böylesine güzel ve zor bir tarihsel zaman diliminde yaşıyoruz. Fakat dünyamızın henüz pek çok yerinde bilimi geniş halk yiğinlarına teslim etmede güçlü direnişlerin var olduğu da bir gerçektir. Ve bu tür direnişlerin süregeldiği, halkın malının halktan sakınulmaya çalışıldığı yerlerden biri de ülkemizdir.»

Oda Başkanı Medet Özbeķ'in 7. Teknik Kongre'yi açış konuşmasını yaparken.

7. Teknik Kongreyi izleyen konuklar ve delegeler.

demistiştir. Medet Özbek konuşmasını söyle bitirmiştir.

Teknik kongreler, bilimle uygulamanın teori ile pratiğin buluşma yerleridir. Biriken teknolojik bilgilerin, teknik ve bilimsel potansiyelin sergileridir. Türkiye İnşaat Mühendisliği 7. Teknik Kongresi, ülkemizde İnşaat Mühendisliği alanındaki üstün gelişmişlik düzeyini oluşturan büyük potansiyeli sergilemektedir. Bu potansiyelin halkımız yararına kullanılması için bugüne dek verdiğimiz mücadeleyi her geçen gün daha da ivmeleştireceğimizi bir kez daha yineliyoruz.

Son olarak ODTÜ adına Sn. Prof. Dr. Mehmet Kıcıman bir konuşma yapmıştır. Bu arada Başkan Bülent Ecevit, Bakanlar ve çeşitli kuruluşlardan gelen telgraflar okunarak ilk oturum tamamlanmıştır.

7. TEKNİK KONGRE PROGRAMI

25 EKİM 1978

ÖĞLEDEN EVVEL

SALON: A

9.00 - 12.00 KAYIT

AÇILIŞ

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. B. Mutlu SÜMER

10.00 - 10.10 7.Teknik Kongre Yürütmeye Kurulu Adına

10.10 - 10.20 İMO Adına

10.20 - 10.30 ODTÜ Adına

A R A

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ TARİHİ

11.00 - 11.30 İlk hidrolik mühendisi THALES
Prof. Dr. Eren OMAY

11.30 - 12.00 Anadoludaki tarihi su yapılarının
çağdaş önemi
Prof. Dr. Ünal ÖZİŞ

25 EKİM 1978

ÖĞLEDEN SONRA

SALON: A

İNŞAAT MÜHENDİSLİĞİ EĞİTİMİ

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Eren OMAY

14.25 - 14.50 Çağdaş İnşaat Mühendisliği Eğitimi
Mühendisliği Eğitimi
Doç. Dr. Akin ÖNALP

14.25 - 14.50 Çağdaş İnşaat Mühendisliği Eğitiminin İlkeleri
Doç. Dr. V. Doğan SORGUC

14.50 - 15.15 Türkiye'de İnşaat Mühendisliği Eğitimi Nasıl Olmalıdır.
Kazım TÜRKMEN

A R A

15.45 - 16.10 Kamu Örgütü Yeniden Düzenlenmelidir.
Gönen TOPRAK

16.10 - 16.35 İnşaat Mühendisliğinde İstatistiksel Yöntemler
Dr. Zekai SEN

**26 EKİM 1978
ÖĞLEDEN EVVEL
SALON : A**

ÇEVRE

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Derin ORHON

- 9.00 - 9.25 Difüzör Akımının Hidroliği
Vahap SAMANLI

- 9.25 - 9.50 Denize Boşaltım Yapılarının
Tasarımı
Y. Prof. Dr. Erdal ÖZHAN

- 9.50 - 10.15 Halkın Çevre Eğitimi
Muammer YAVUZ

**26 EKİM 1978
ÖĞLEDEN SONRA
SALON : A**

S U

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Cahit ÇIRAY

- 14.00 - 14.25 Karşidan ve yandan Su Alma Yön-
temlerini Birleştiren bir su alma
yapısı
Dr. Sıtkı BURSALLI, Mine ORHON
- 14.25 - 14.50 Bir Açık Kanaldaki Sifon Yan Sa-
vağının Kanaldaki Akımın Özellik-
lerine Olan Etkisi
Dr. İlhan AVCI
- 14.50 - 15.15 Basınçlı Akıferlerde Hidrolik Para-
metrelerin Saptanmasında Kullanı-
lan Beş Yöntemin Karşılaştırılması
Y. Prof. Dr. Halil ÖNDER

A R A

- 15.45 - 16.10 Türkiye'de Hidroelektrik Enerji
Üretiminin Ağırlık Merkezi
Prof. Dr. Ünal ÖZİŞ, Nilgün HAR-
MANCIOĞLU, Tariq TURAN
- 16.10 - 16.35 Aslantaş Barajı Dolusavak Enerji
Kirıcı Havuzu Drenaj Sisteminin
Elektrik Benzeşim Metodu ile İn-
celenmesi
Dr. Şakir ETHEMBABAOGLU
- 16.35 - 17.00 Yıkılma Dalgalarının Yayılma Hız-
ları için Genel Araştırma
Doç. Dr. İstemci ÜNSAL

**27 EKİM 1978
ÖĞLEDEN EVVEL
SALON : A**

S U

OTURUM BAŞKANI: Doç. Dr. Şahap AKSOY

- 9.00 - 9.25 Haydarpaşa Limanında Akıntı ÖL-
çümleri
Y. Prof. Dr. Uygur ŞENDİL
- 9.25 - 9.50 Pompajlı Sulama Tesislerinde Ani
Enerji Kesilmesinden İleri Gelen
Su Darbesi Olayı:
Ergün DEMİRÖZ
- 9.50 - 10.15 Kirulan Dalgaların Kıyı Hidrolina-
mığıne Etkileri
Y. Prof. Dr. Ali GÜNYAKTI

A R A

- OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Ünal ÖZİŞ
- 10.45 - 11.10 Hasançelebi ile İskenderun Arasında
Boru Hattı ile Demir Cevheri
Taşınması
Y. Prof. Dr. Öner YÜCEL, Y. Prof.
Dr. A. Suha SEVÜK, Y. Prof. Dr.
A. Metin GER
- 11.10 - 11.35 Su İletim Borularının Maliyetinin
Doğrusal Programlama Yöntemile
Enküçüklenmesi
Y. Prof. Dr. H. Doğan ALTINBİLEK
- 11.35 - 12.00 Seyhan Havzası İlkbahar Taşınla-
rinin Kontrolu İçin Önerilen Erken
Uyarı Sisteminin Planlanması
İbrahim GÜRER
- 12.00 - 12.25 Hidrolojik Verilerin Güvenilirliği.
Dr. Atıl BULUĞ

**26 EKİM 1978
ÖĞLEDEN EVVEL
SALON : B**

ZEMİN

- OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Altay BİRAND
- 9.00 - 9.25 Ufku Gittikçe Genişlenen Bir Test:
Preziyometre
Y. Prof. Dr. Ufuk ERGUN
- 9.25 - 9.50 Kuzey Anadolu Fay Hattının Dep-
remseliği
Dr. Ali ERGUUVANLI Dr. Kutay
ÖZAYDIN
- 9.50 - 10.15 Deprem Mühendisliğinde Zeminle
İlgili Problemlere Genel Bakış
Dr. Kutay Özaydin
- 10.15 - 10.40 Daneli Zeminlerde Ankrajların Ta-
şına Gütçünün Tayini
Mete İNCECİK
- A R A**
- 11.10 - 11.35 Yatay Yüklü Kazıkların Nümerik
Analizi

Doç. Dr. Ahmet SAĞLAMER

11.35 - 12.00 Çağdaş Tünel Destekleme Yöntemleri ve Türkiye'de Uygulanması.

Doç. Dr. Akın ÖNALP

12.00 - 12.25 Bir Karayolu Yarmasında Şev Hareketi

Prof. Dr. Vahit KUMBASAR, Doç. Dr. Remzi ÜLKER, Dr. Atilla ANSAL, Dr. Ali ERGUUVANLI, Mete İNCECİK, Dr. Kutay ÖZAYDIN

26 EKİM 1978

ÖĞLEDEN SONRA

SOLON : B

ÜST YAPI

OTURUM BAŞKANI: Ersin ARIÖĞLU

14.00 - 14.25 Yapıların Yıkımı veya Değişiklige Ugratılmasında İslil Kesme Yöntemi.

Doç. Dr. Erbil ÖZTEKİN

14.25 - 14.50 Beton Sertleşmesinin Hızlandırılmasında Kullanılan İslil İşlemler.

Doç. Dr. Erbil ÖZTEKİN

14.50 - 15.15 Beton Basınç Dayanımının Hızlandırılmış Deneyle Saptanması.

Doç. Dr. Erbil ÖZTEKİN, Hasan KALFAZADE, Muhittin ÖNOL

A R A

15.45 - 16.10 Liflerle Takviyeli Betonlarda Matris - Lif Aderansı

Dr. Tayfun CİMİLLİ

16.10 - 16.35 Betonarme Elemanlarının Polimerle Yapıstırılmış Çelik Levhalarla Takviyesi.

Doç. Dr. M. Süheyl AKMAN, M. Cengiz GÜLENLER

16.35 - 17.00 İnşaat Mühendisliği Uygulamalarında Plastik Dokumalar.

Metin ÜLGÜRAY

27 EKİM 1978

ÖĞLEDEN EVVEL

SOLON : B

ÜST YAPI

OTURUM BAŞKANI: Ali TERZİBAŞIOĞLU

9.00 - 9.25 Sanduk Kırışırde Tesir Çizgileri.

Prof. Hüseyin CELASUN

9.25 - 9.50 Sürekli Kırışırın Boyutlandırılma sında Yanal Burkulma Problemi.

Dr. Tunçay EMREN

9.50 - 10.15 Yapısal Değişim Teoremleri Yardımıyla Uzay Çerçevelelerin Elastik - Plastik Analizinin Yapılması.

Dr. Yusuf Hatay ÖNEN

A R A

10.45 - 11.10 Fotoelastik Yöntemle Hiperstatik Sistemlerin Hesabı.

Doç. Dr. Yalçın AKÖZ

11.10 - 11.35 Şantiye'de Önceden Hazırlanmış

(Precast) Öngerilimli veya Betonarme Yapı Elemanlarının Kabul Deneylerine İki Ornek ve Kabul Deneyleri İçin Bir Yönetmelik Önerisi.

Ersin ARIÖĞLU

11.35 - 12.00 Betondan Yapı Elemanlarının Härabiyet Kriteri ve Bu Kriterin Betonarme Öğelere Tatbiki.

Doç. Dr. Ahmet DURMUS

27 EKİM 1978

ÖĞLEDEN SONRA

SALON : B

ÜST YAPI

OTURUM BAŞKANI: Prof. Dr. Rifat YARAR

14.00 - 14.25 Lice Depreminden İzlenimler.

Prof. Dr. Halit DEMİR

14.25 - 14.50 Yapı Dinamik Özelliklerinin Titreşim Deneyleri ile Saptanması.

Y. Prof. Dr. Özal YÜZÜGÜLLÜ, Y. Prof. Dr. Mustafa ERDİK, Bilgin ATALAY

A R A

15.20 - 15.45 Avrupa Ülkelerinin Deprem Yönetmelikleri.

Prof. Dr. Halit DEMİR

15.45 - 16.10 Ülkemizin Deprem Güvenliği Sorunu: Bir İrdeleme.

Prof. Dr. Uğur ERSOY, Y. Prof. Dr. Emin AKTAN

27 EKİM 1978

ÖĞLEDEN SONRA

SALON : A

ULAŞIM

OTURUM BAŞKANI: Arif MERDOL

14.00 - 14.25 Trafikte Taşıt Sürücülerinin Kaza Eğilimlerinin İncelenmesi.

Doç. Dr. Özer GÜÇMEN

14.25 - 14.50 Kontrolsuz Eşdüzey Kavşaklarda Giriş Aralığı Kavramı.

Ergun GEDİZÖĞLU, Doç. Dr.

Nadir YAYLA

14.50 - 15.15 Kentsel Ulaşımada Tahsisli Yol Uygulaması.

Doç. Dr. Nadir YAYLA

A R A

15.45 - 16.10 Trafik Akım Modelleri ve Modeler Arası Etkileşim.

Dr. Güneş GÜR

16.10 - 16.35 Asfalt Betonunun Fiziksel Özelliklerinin Çubuk Değerlendirilmesi ve Değişik Sıcaklıktaki Davranışının İncelenmesi.

Doç. Dr. Büşti YÜCE

16.35 - 17.00 Ulaşımada Eşgüdümün Sağlanması Açısından Demiryolları.

Doç. Dr. Güngör EVREN

17.30 - 19.00 Kapanış Kokteyli